Állami támogatással

Újabb munkaalkalmakat biztosítanak a csökkent munkaképességűeknek

Jelenleg mintegy 150—200 ezerre tehető azoknak a száma, akiknek betegség, baleset, vagy egyéb okok, például munkahelyi ártalmak miatt megváltozott, illetve *csökkent a munkaképességük.* Az utóbbi esztendőkben egyre szélesebb körben bontakozik ki a társadalmi gondoskodás életkörülményeik javítására. *Rehabilitációjuk az elsődleges humánus szempontok mellett társadalmi érdek is,* hiszen a 30—40 százalékkal csökkent munkaképesség nem jelent teljes munkaképtelenséget, nem zárja ki, hogy hasznos munkát végezzenek. Ehhez azonban *olyan munkahelyekre, munkalehetőségekre van szükség, ahol a csökkent munkaképességűek is megtalálhatják az egészségükre nem ártalmas, könnyebb tevékenységet.*

Az Állami Fejlesztési Bank ennek ösztönzésére hirdetett az idén pályázatot, amellyel vállalatok, szövetkezetek, társulások számára teremtett támogatási alapot, a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának bővítésére, új üzemek létrehozására, a régebbiek korszerűsítésére. Hazánkban 5 vállalat és szövetkezet — a Fővárosi Kézműipari Vállalat, a Fővárosi Kefe- és Seprűgyártó Vállalat, a Vas megyei Vegyesipari Javító Vállalat, a Szegedi Fonalfeldolgozó Vállalat és a Humanitás Szövetkezet — specializálódott a csökkent, illetve megváltozott munkaképességű dolgozók foglalkoztatására.

A pályázati felhívás elsősorban, de nem kizárólag hozzájuk szólt.

A hatodik ötéves tervidőszakban erre a célra évente 30 millió forint áll kölcsön, illetve támogatás formájában a vállalkozók rendelkezésére. Több vállalat, a pályázat meghirdetése óta eltelt meglehetősen rövid idő, alig két hónap ellenére is már bejelentette fejlesztési szándékát. A Vas megyei Vegyesipari Javító Vállalat például további 80 megváltozott munkaképességű dolgozó számára kíván munkaalkalmat teremteni, kefe- és seprűkészítő üzemének bővítésével. A hiánycikknek számító termékek többletgyártásához a speciális feltételeket tervek szerint 1983-ra teremtik meg, amihez 22 millió forintot igényeltek. A Szegedi Fonalfeldolgozó Vállalat száz újabb munkahely létesítésére nyújtotta be pályázatát. A cérnázókapacitást bővítő építő és gépi beruházás megvalósításához — 1984-ig — 23 millió forintra van szükségük. A Sümegi Háziipari Szövetkezet, a Fővárosi Kézműipari Vállalat és a Borsodsziráki Mezőgazdasági Termelőszövetkezet is jelentkezett, összesen 200—300 dolgozó foglalkoztatásának tervével.

Az Állami Fejlesztési Bank pályázata egy teljesen újszerű kezdeményezés megvalósítására is lehetőséget nyújtott. A Rozmaring Mezőgazdasági Termelőszövetkezet, a Volán Elektronika és a mozgássérültek pesthidegkuti lakásszövetkezete gazdasági társulást hozott létre a budapesti KISZ-bizottság közreműködésével. Elhatározták, hogy a lakásszövetkezet tagjainak otthonukhoz közel teremtenek munkaalkalmat, mégpedig korszerű számítógépes adatrögzítést, amihez a banktól 5,5 millió forintos támogatást kértek. E vállalkozás — amelyhez a Volán adja a számítógépet, s a Rozmaring Tsz-szel együtt a munkát is — 100 mozgássérültnek nyújt megfelelő elfoglaltságot, megélhetést.

(MTI)

A kenyérről – aratás után

Megbecsülve és szívesen

Az aratási ünnep évezredes szokás és hagyomány, amelyet az emberiség aggodalma és öröme alakított: vajon elegendő lesz-e a termés? A bő aratás az élet folytatásának biztosítéka volt. A gabonafélék és azoknak származékai évezredek óta az emberiség táplálkozásának legfontosabb biztosítékai.

Manapság világszerte az emberiség életenergia-forrásának fele és fehérjeellátásának 45 százaléka a gabonafélékből származik. A fejlettebb országokban még magasabb ez az arány, s az elmúlt évtizedekben nagy változások mentek végbe. Előtérbe kerültek az állati eredetű táplálékok a növényiek rovására. A százéves egybevetés 1870—1970 között mutatja, hogy a kenyér és más gabonatáplálékok fogyasztása a felére esett vissza. A kenyér mégis a táplálkozás alapja maradt a lakosság ellátásában. Az átlagos városi polgár például fehérje- és kalóriaszükségletének 20 százalékát kenyérből fedezi. De a vas és a B-vitamin szükségletét is ez biztosítja.

A táplálkozástudományi szakemberek táplálkozási szokásainknak továbbfejlesztését bizonyos aggodalommal figyelik, ismét erősen ajánlják a kenyér fogyasztását. A civilizációs betegségek egész sorát a kenyérfogyasztás csökkenésével hozzák összefüggésbe. Úgy gondolják, hogy őseink kenyérrel való bővebb táplálkozása egészségesebb volt a mienknél. Mindez arra figyelmeztet bennünket, a búzaszem, a kalász és a kenyér több mint aratási ünnepi jelkép.

A szaklapokban azt találjuk, az északnémet statisztika fogyasztási felmérései azt mutatják, hogy ezekben az országokban a kenyérfogyasztásban újabb irányzat alakul ki. A kenyérfogyasztás személyenkénti növekedése egyre szembetűnőbb. A második világháború utáni két évtizedben a kenyérfogyasztás csökkenése lefékeződött, az utóbbi öt évben ismét növekszik a fogyasztás.

A fogyasztó egyre inkább igényli a sütőipari választékot, a különböző új kenyér- és süteményféleket. A legízesebb termékek fogyasztása szembetűnően emelkedik. A szakemberek a kenyeret úgy ajánlják, mint az ideális növényi fehérjehordozót.

A vendéglátó szakemberek és szakácsok ismét felfedezték a kenyeret. Különlegesen kívánja a közönség a jó minőséget. A vendégnek a legjobbat kell nyújtani. Fontos, hogy a vendéglőkben is legyen a kenyérből és a ropogós süteményekből bő választék! Sok francia és német szállodában és étteremben például nyolcféle kenyérből és süteményből választhatnak a fogyasztók.

Magyar siker ezen a nyáron a korpapogácsa. Malomiparunk erre a célra alkalmas minőségű korpát állít elő, amely háztartási csomagolásban a nagyobb élelmiszerüzletekben megvásárolható. Ennek gazdag B-vitamin és thiamin, ribo flavin tartalma, valamint rostossága a gyomor- és bélműködést szabályozza.

Az új kenyérfélékkel új kenyérideálok is születnek: meleg, pirított kenyérfogásokat (meleg szendvicseket) vezetnek be. Minden ötödik fogyasztó hetenként legalább egyszer-kétszer bőven fogyaszt kenyeret, a főétkezés alkalmával. A meleg főétkezéseknek a kenyér fogyasztása a középkorban szilárdult meg és most a „falusi" étkezési szokások divatjával reneszánszához érkezett!

Ezeket az eredményeket és megállapításokat azért írtuk le, hogy amikor az új búzából sütött friss kenyeret, ropogós süteményt kezünkbe vesszük, beszéljünk egymással ezekről is. — A háború alatt írta Sinka István A kenyérszegő című versében a magyar helyzetről: „és e szoborban az ezeréves, hogy sohsem szeghet, mikor éhes." Ma pedig fogadjuk a kenyeret megbecsülve és szívesen!

Szőnyi András,
az Élelmiszeripari Főiskola hallgatója

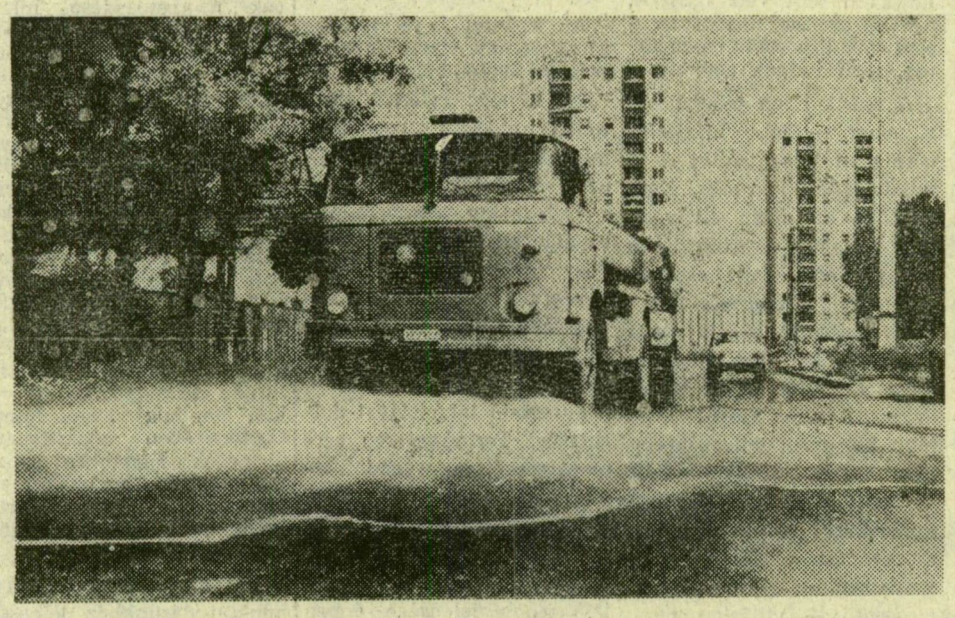

Meleg van! Gyárakban, járművekben, az utcán, egyszóval: mindenütt. Sorban állnak a locsolókocsik a vízfelvevő helyeken, egymás után telnek meg a tartályok, hogy aztán vízsugarat zúdítsanak a forró úttestre. Bizonyára melege van a tartálykocsi vezetőjének is, munkája nyomán azonban néhány percre lehűl az levegő, tisztább lesz az utca, kevesebb lesz a por

Változatlan létszámmal többet

A szegedi építőipar VI. ötéves tervéről

Szeged építőiparában az elmúlt öt évben 40 százalékkal nőtt a termelési érték. Az országos átlagot meghaladó fejlődést ipari, kulturális, egészségügyi létesítmények, lakások, iskolák, óvodák igazolják a városban. Felépült 12 ezer 599 lakás, 88 új iskolai tanterem, 2450 óvodai és 540 bölcsődei férőhely, a 200 ágyas kórházi pavilon, az ifjúsági ház stb. Jelentősen megszépítette Szeged városképét a sikeres homlokzatfelújítás, az utak szélesítése, az új híd, az átépített partfal stb. A lakosságnak korszerű vásárlási lehetőséget nyújtanak az új ABC-áruházak, a Szeged Nagyáruház, a Dómus áruház...

A város életében legeredményesebb öt év az építőkre is nagy feladatokat rótt. *Az igények jelentősen meghaladták a lehetőségeket, a kivitelezői kapacitást, ami hátrányosan hatott a munka minőségére, a határidőkre.* Esetenként a tervszerűtlenség, az elégtelen előkészítés, a késői átadás, a rossz együttműködés is gondot okozott. Több lakó panaszkodik még ma is tetőbeázás miatt. Gyakran a befejező szakipari munkák minősége is gyenge. Az új létesítmények többsége nem készült el határidőre.

Eleinte lassan haladt a lakóházfelújítás. A munkaigényes feladattól húzódoztak a kivitelezők. Nőtt a termelékenység, korszerű technológiák, gépláncok és új építési rendszerek honosodtak meg, *a belső struktúrában azonban továbbra is vannak aránytalanságok.* A szerkezetépítésben magas szintet értek el, viszont a befejező munkák technológiája korszerűtlen és időigényes. Sikeres a házgyári panelek széles körű alkalmazása: szállodák, diákotthonok, óvodák, bölcsődék, családi házak építésére is alkalmasak. *Javult az együttműködés a tervező, beruházó, kivitelező szervek között.*

Nem kisebbek az építési feladatok a VI. ötéves terv idején sem. Az igények a beruházások mérséklése ellenére sem csökkennek. A következő években be kell fejezni a folyamatban levő ipari, szociális, kulturális és egészségügyi beruházásokat. Fel kell építeni 11 ezer 150 lakást, 48 új általános iskolai tantermet, 350 óvodai, 240 bölcsődei férőhelyet, az új klinikát, szociális otthonokat, 13 ezer négyzetméter kereskedelmi egységet stb. Felújításra és korszerűsítésre vár 2537 lakás, 1.2 milliárd forint ráfordítással. Intézmények felújítását 330 millió forint értékben kell elvégezni. A tervidőszak első három-négy évében továbbra is feszültség várható a fizetőképes kereslet és az építőipari kapacitás között. Különösen a felújításoknál, a fenntartási munkáknál lesznek gondok, pedig fontos feladat a nemzeti vagyon részét képező épületek, lakóházak állagmegóvása, felújítása.

Pártunk XII. kongresszusának, a megyei és a városi pártbizottság határozatai tükröződnek az építőipari tervekben. A végleges terv előkészítése előtt a vállalatok és szövetkezetek széles körű vitára bocsátották koncepcióikat, így azok magukban foglalják a párt- és tömegszervezetek tagjainak véleményét is. *A termelés növelése 100 százalékban a magasabb fokú termelékenységen alapul.* Új jelenség, hogy a DÉLÉP exportvállalkozásba kezd.

Szűkösek a fejlesztési lehetőségek, ezért főleg olyan gépek beszerzésére, pótlására van szükség, melyekkel munkaerőt takaríthatnak meg és növelhetik a termelékenységet. A DÉLTERV dolgozói új üzemház elkészülte után kedvezőbb körülmények közé kerülnek, munkájukat segítik majd az új rajzoló gépek. A kivitelező vállalatok kiemelten fejlesztik a rakodó és szállító gépparkjukat. A konténeres szállítás széles körű alkalmazásával a munkahelyi tárolás gondjait is enyhítik. *Nagy figyelmet fordítanak az eszközök jobb kihasználására, elosztására.* Növelik a nagyértékű termelő berendezések műszakszámát. Folytatódik a házgyár rekonstrukciója, melynek az első üteme 1981 végéig befejeződik. A teljes felújítás után lehetővé válik majd korszerűbb alaprajzú, változatosabb homlokzatú épületek építése is.

Változatlan, esetleg csökkenő létszámmal kell növelni a termelést. A tervező és a beruházó vállalatok a kötelező 10—15 százalékos létszámcsökkentést 1983 végéig hajtják végre. A kivitelezőknél a következő években komoly feladat a létszám megtartása, kézzel és átképzése. *A vállalatok, szövetkezetek a dolgozók szakszerűségének a megteremtésére, komplexbrigádok szervezésére törekszenek.* A fluktuáció miatti létszámcsökkenést elsősorban ipari tanulók képzésével, a vállalathoz való kötődésük elősegítésével igyekeznek pótolni. Az öt év alatt a tervezőknél 33 százalék, a kivitelezőknél 20 százalék bérfejlesztést terveznek. A korábbi évek-nél szerényebb bérfejlesztés is csak a teljesítménybérezési rendszer továbbfejlesztésével biztosítható, ezért *arra törekednek, hogy a bérezési rendszer reálisan tükrözze az eltérő egyéni és csoportteljesítményeket.* A szerény bérfejlesztések mellett a béren kívüli juttatásokat kívánják emelni. *Fokozott figyelmet fordítanak a dolgozók szociális és munkakörülményeinek javítására.* Növelik az üzemorvosi órák számát, felülvizsgálják a rehabilitációs munkakörök jegyzékét. A lakásépítést kölcsönökkel, építőanyaggal és gépek kölcsönzésével támogatják. Különös gondot fordítanak a munkások és családosok üdültetésére.

A DÉLÉP termelésében döntő a panelos és könnyűszerkezetes építési technológia alkalmazása. A vállalat ezenkívül exportmunkát is tervez az NSZK-ban és Afrikában 134 millió forint értékben, 210 fő fizikai létszám foglalkoztatásával. A tanácsi és a szövetkezeti építőiparban a kapacitás 65 százalékát felújításra használják majd föl. *A szövetkezetek a lakóház- és intézményfelújítás mellett a lakossági szolgáltatás növelését is tervezik.*

Cél az építési idő csökkentése, az álló- és forgóeszköz-gazdálkodás javítása, a vezetési színvonal emelése, a munkaszervezés javítása, a piackutató munka elmélyítése, a megyei és helyi társulások alapján összehangolt kapacitás fejlesztése és a jobb munkamegosztás. A hatékony gazdálkodás a tervezőknél 12,7, a kivitelezőknél 70 százalékkal növeli az eredményt. *Az építőipar VI. ötéves tervének végrehajtásával a városban jelentkező igények alapvetően kielégíthetők, ehhez azonban nagy erőfeszítésre, szervezett együttműködésre van szükség.*

Leszerelési ünnepség

Nyilvánosan búcsúztak el bajtársaiktól, parancsnokaiktól, a város és Somogy megye lakóitól szerdán a kaposvári helyőrség leszerelő katonái. A zászlódíszbe öltözött Kossuth téren megrendezett ünnepségen a Himnusz elhangzása után felolvasták a honvédelmi miniszter díszparancsát a sorkatonai időt letöltöttek tartalékállományba helyezéséről, majd *Kovács Pál* altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes mondott beszédet. Egyebek között hangsúlyozta: a leszerelők visszatérve a polgári életbe, büszkén elmondhatják hozzátartozóiknak, munkatársaiknak, barátaiknak, hogy becsülettel eleget tettek a Magyar Népköztársaság alkotmányában foglalt kötelezettségeknek, népünk igazi fiaihoz méltó módon viselkedtek a néphadseregben, elsajátították a haza fegyveres védelméhez szükséges tudnivalókat. A katonai feladataik ellátása mellett eredményesen kivették részüket a népgazdasági és közhasznú munkákból is.

A leszerelők nevében *Kanizsai István* őrmester mondott köszönetet alakulatának, s tett ígéretet arra, hogy a polgári életben is becsülettel helytállnak, hasznosítják mindazt, amit a hadseregben tanultak. Ezután átadta a fegyvert a sorkatonai szolgálatot teljesítő *Bognár László*nak, a Néphadsereg kiváló katonájának, aki társai nevében is megfogadta, hogy méltó utódai lesznek a tartalék állományba vonulóknak.

Végül a Hazafias Népfront Országos Tanácsa nevében *Polinszky Károly* akadémikus, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának alelnöke köszöntötte a leszerelőket. Kérte őket, hogy fejlesszék tovább elméleti, gyakorlati ismereteiket, tudásuk legjavát adva vegyenek részt építő munkánkban, a béke megőrzéséért vívott harcban. Megköszönte a szülőknek azt, hogy példaképnek tekinthető fiúkat neveltek a hazának. A kiképzésben résztvevő tiszthelyetteseknek, tiszteknek és parancsnokoknak pedig azt, hogy jól felkészült, derék katonákat neveltek belőlük. Az ünnepség — amelyen kitüntették és előléptették a leszerelők legjobbjait — az Internacionálé hangjaival és díszmenettel fejeződött be.